

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: Functionalism and World Politics: A study based on United Nations Programs financing economie development

Baehr, P.R.

Citation

Baehr, P. R. (1967). Boekbespreking van: Functionalism and World Politics: A study based on United Nations Programs financing economie development. *Acta Politica*, 3: 1967/1968(1), 90-92. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3450973>

Version: Publisher's Version
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3450973>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

scherpe inzichten in zijn tijd en de toekomst — wordt kontinu éénzijdig in zijn nadeel uitgelegd. Zijn democratische trekken worden gebagatelliseerd of als anomalie geschetst. Zijn bijdragen tot democratisering van Nederland en tot de modernisering en nationale integratie van een 'sociaal-religieuze achterhoede' worden nauwelijks gereleveerd.

- 3 De eigenschappen van het emancipatieproces als eerst 'onder druk staand', maar later 'zichzelf liquiderend' proces worden niet in rekening genomen. Kuypers filosofie en het gereformeerde sociale systeem worden veel te monolithisch geschetst.

Kuypers bewuste beeldvorming heeft bij Van Wehring een postuum succes geboekt. Juist wegens de vele centrifugale krachten was Kuypers leiderschap gedurende bepaalde tijd functioneel.

- 4 Van Weringhs komparatieve analyse is beneden de maat. Partiële parallellen worden totale overeenkomsten. Kuypers plaats is pas goed te schetsen door vergelijking met geestverwanten, die vóór en met hem leefden, en met name met de gelijktijdig optredende andere emancipatiegroeperingen. Ook dan zullen de geschetste trekken blijven, maar het totaalbeeld zal anders zijn.

Ondanks een aantal positieve punten, moet ik konkluderen, dat het jammer is, dat Kuyper vijftig jaar na dato niet sine ira et studio beschreven wordt. Sociologie van ideologieën: gaarne. Ideologiserende sociologie: liever niet.

D. Th. Kuiper

SEWELL, JAMES PATRICK, *Functionalism and World Politics*. A study based on United Nations Programs financing economic development. Princeton, New Jersey (Princeton University Press), 1966. —359 p. \$ 6.50.

Met de benaming 'functionalisten' worden in de studie der internationale betrekkingen gewoonlijk die schrijvers aangeduid die menen dat internationale organisaties een grotere bijdrage tot de vrede zouden kunnen leveren, als zij zich meer dan tot nu toe zouden toelagen op het verrichten van zuiver technische taken. Als internationale organisaties zich zouden concentreren op het oplossen van zuiver economische en sociale noden in de wereld, dan zal — aldus deze redenering — op den duur een wereldgemeenschap ontstaan waaruit de politieke conflicten als vanzelf verdwenen zullen zijn. De nadruk wordt gelegd op de werkzaamheden van technische deskundigen die geleidelijk deze 'peace by pieces' tot stand kunnen brengen. De zgn. 'specialized agencies' van de Verenigde Naties zouden een eerste stap in deze richting vormen.

De voornaamste pleitbezorger van bovenstaande ideeën is David Mitrany die zijn gedachten voor het eerst tijdens de Tweede Wereldoorlog publiceerde in zijn, later herhaaldelijk herdrukte, *A Working Peace System: An Argument for the Functional Development of International Organization* (London 1943). Recentelijk kan men spreken van een herleving van de discussie over de ideeën van de functionalisten. Vooraanstaande politicologen op het gebied van de leer der internationale organisaties, zoals Inis Claude (*Swords into Ploughshares* 1956 en 1964) en Ernst Haas (*Beyond the Nation-State* 1964) wijden uitvoerig aandacht aan Mitrany's ideeën.

Aan de reeds uitgebreide literatuur over dit onderwerp is thans Sewell's boek toegevoegd, waarin getracht wordt de ideeën van het functionalisme te toetsen aan empirisch materiaal. Daaraan voorafgaand wijdt Sewell een uitvoerige

kritische beschouwing aan Mitrany's ideeën, die hij terecht verwijt de politieke aspecten van de internationale organisaties te zeer te veronachtzamen: 'Here lies the greatest deficiency in the functionalist argument — its inadequate consideration of the nature and operation of politics' (p. 43) en: 'Functionalism fails to provide an adequate basis for interpreting the origin and status of present international institutions.' (p. 45). Mitrany en zijn volgelingen gaan er van uit dat de functionele werkzaamheden van internationale organisaties verricht zouden kunnen worden door 'technici' of 'deskundigen', die geheel buiten de controversiële politiek zouden kunnen blijven. Ten onrechte, aldus Sewell, want ook 'technici' moeten op bepaalde momenten beleidsbeslissingen nemen, die een keuze inhouden tussen alternatieven en daarmee tot 'politiek' worden. (Dit misverstand komt op ander gebied in ons land ook voor, als landelijke, provinciale of gemeentelijke autoriteiten menen zuiver technisch te kunnen 'besturen', zonder daarvoor verantwoording verschuldigd te zijn, terwijl zij in feite toch voortdurend politieke beslissingen nemen).

Het empirisch gedeelte van het boek behandelt de activiteiten van organen van de Verenigde Naties op het gebied van de financiering van economische ontwikkeling. De vier instellingen die hierbij worden bekeken zijn: de Wereldbank, de 'International Finance Corporation', het 'Special Fund' en de Internationale Ontwikkelings Associatie (IDA), die zich alle op verschillende wijzen bezighouden met het verlenen van economische en technische bijstand aan ontwikkelingslanden. In zijn behandeling vraagt Sewell zich voortdurend af of de functionalistische interpretatie van het proces van internationale organisatie tot inzichten leidt die men op andere wijzen niet zou kunnen verkrijgen.

Sewell toont overtuigend aan dat de activiteiten van alle vier organen in de loop der jaren een aanzienlijke uitbreiding hebben ondergaan. Dat geldt zowel voor het deelnemende aantal landen als voor de gedane uitgaven. Hij concludeert dat de verwachtingen van de functionalisten ten aanzien van de toeneming van 'strukturele steun' door de ervaringen met de vier genoemde organen worden bevestigd. Veel belangrijker dan de groei van organisatorische structuur is echter de vraag in hoeverre er een bijdrage is geleverd tot de oplossing van de aan de organisatie voorgelegde problemen. Op dit punt zijn de ervaringen met de vier gekozen organen veel minder in overeenstemming met de verwachtingen van de functionalisten. Met name is dat niet het geval met de door de functionalisten verwachte verandering in houding van de deelnemende staten ten aanzien van deze problemen. Voor vele lezers wellicht niet geheel onverwacht, stelt Sewell vast dat bij het internationale ontwikkelingswerk de lidstaten zich veel meer hebben laten leiden door overwegingen die verband hielden met hun positie in de Koude Oorlog dan met de directe bevordering van de economische vooruitgang van de ontwikkelingslanden. Zo past bijv. het verzet van de Sovjet-Unie en haar bondgenoten tegen het werk van de Wereldbank in het geheel niet in het functionalistische kader. Aan de andere kant moet worden vastgesteld dat de Wereldbank slechts zo betrekkelijk succesvol heeft kunnen werken, doordat een kleine groep westerse landen, dank zij de besluitvorming bij gewogen stemmen op grond van financiële bijdragen, het beleid heeft kunnen bepalen. Op dit punt is Sewell's konklusie dan ook vrij negatief:

The functionalists completely neglect the context of the activities they propose to explain, except as they take that context to be the ultimate beneficiary of functional endeavor. In the narrowness of its focus, the functional interpretation cuts off an understanding of the very dynamics which give rise to these activities and affect every aspect of their existence. To say 'function' or 'technical self-determination' is of itself to imply the overriding importance of a spontaneous motive and directive force which

must be rejected, at least on the basis of this investigation. (p. 287—288). Een werkelijke toepassing van functionalistische ideeën zou pas plaatsvinden als er hetzij een internationale inkomstenbelasting zou worden geheven per hoofd van de bevolking, hetzij de onkosten van het VN-ontwikkelingswerk bestreden zouden worden uit verplichte aanslagen op alle lid-staten. Zo ver is het echter nog lang niet.

Sewell geeft toe dat de aard van de door hem gekozen objecten van onderzoek een vrij beperkte kijk geeft op de toepassing van functionalistische ideeën, te meer daar de ontwikkelingsprogramma's van de V.N. nog niet zo erg lang bestaan. Toch is dit boek ten minste om twee redenen zeer de moeite waard: 1 omdat het in het algemeen een belangrijke bijdrage aan de wetenschap levert door een bestaande theorie te toetsen aan empirisch materiaal;

2 omdat het een belangrijke bijdrage betekent aan de bestaande discussie over de waarde van de ideeën van het functionalisme.

P. R. Baehr

TER RECENSIE ONTVANGEN PUBLIKATIES

De redaktie kan zich door gebrek aan plaatsruimte gedwongen zien niet alle ontvangen publikaties te doen recenseren, en behoudt zich het recht voor uit onderstaande lijst indien nodig een keuze te maken.

Daarbij zal voorrang worden gegeven aan Nederlandse politicologische publikaties en aan werken die voor de politicologie in het algemeen van belang zijn.

Dam, M. P. A. van, en J. Beishuizen, *Kijk op de kiezer*. Feiten, cijfers en perspectieven op basis van het Utrechtse kiezersonderzoek van 15 februari 1967. Amsterdam (Het Parool), 1967. —104 p. f 5,90.

Debuyst, F., *La fonction parlementaire en Belgique: mécanismes d'accès et images*. Bruxelles (C.R.I.S.P.), (1967). —447 p. 300 Bfr.

Drees, W., *Lasalle en Marx*. Het begin der moderne Socialistische beweging. Assen etc. (Van Gorcum), 1967. —98 p. f 6,90 (ing.).

Erens, Fons, *Regionale federalisatie*. Nieuwe structuren in Benelux en Europa. Assen—Antwerpen (Van Gorcum, Standaard Wetenschappelijke Uitgeverij), 1967. —352 p. f 12,50.

Ishwaran, K. (Ed.), *Politics and social change*. Leiden (E. J. Brill), 1966. —258 p. f 38,—. (International studies in sociology and anthropology, IV).

Landheer, Bart, *On the sociology of international law and international society*. The Hague (Nijhoff), 1966. —118 p. f 13,50.

Noldus, Tom W. J., en Frans J. M. Tummers, *Ontnageling der tieners*. Een uitdaging aan Nieuw Links. Tilburg (Pax Nederland), 1967. —53 p. f 3,75.

Nuyens, Yvo, *Pressiegroepen in België*. Een benaderend onderzoek. Leuven (Universitaire Boekhandel), 1965. — 436 p.

Popper, Karl. R., *De armoede van het historicisme*. Amsterdam (Arbeiderspers), 1967. —174 p.

Schlichting, L. G. A., *Over godsdienst en politiek*. Assen (Van Gorcum), 1967. —59 p. f 3,50.

Stoelinga, Th. H. J., *Russische revolutie en vredesverwachtingen in de Nederlandse pers, maart 1917—maart 1918*. Bussum (Van Dishoeck), 1967. —224 p. f 9,50. (Fibula historische proefschriften, 1).

Wehring, Jac. van, *Het maatschappijbeeld van Abraham Kuypers*. Assen (Van Gorcum), 1967. —223 p. f 13,50.

SUMMARIES

THE DISCUSSION CONCERNING THE CONCEPT OF A NEW CONSTITUTION

by A. M. Donner

The author discusses commentaries by eight leading Dutch political scientists and jurists on the 'concept' of a new constitution (*Acta Politica* vol. II : 2, pp. 85—140). The 'concept' was put out by the Netherlands Ministry of the Interior in the spring of 1966, in order to start a public discussion on revision of the constitution. The article is a paper presented by the author at a meeting of the Netherlands Political Science Circle in March 1967.

The author, himself a jurist, claims to be disappointed by the responses given by the political scientists to the challenge of the 'concept'. Their criticism was not constructive, as they failed to point out what the 'concept' should have contained. Most of the commentators did not deal with the central question as to what the function of a constitution should be.

Mr. Donner defends the initiative of Mr. Toxopeus, then Minister of the Interior, who requested a group of civil servants to draft the present 'concept'. He prefers this method to a discussion about a number of drafts prepared by the various political parties. The 'concept' should be the beginning of discussions among politicians and other experts, which should be held in and around a national commission for constitutional reform. Only after these discussions have taken place should formal proposals for changes in the constitution be presented to the parliament.

The 'concept' should be seen as offering the opportunity for the enactment of more drastic renewals. Donner agrees with Kuypers that the constitution should safeguard the political achievements which are generally accepted and approved. It can never solve political problems. It can only set the historical and juridical framework within which the solution must be sought. It guarantees that, in solving political problems, no lasting and generally accepted values will be affected. Political scientists would be wise in paying a great deal of attention to this important document. This would help to achieve the necessary better communication between jurists and political scientists in this country.

THE POLITICAL SCIENTIST IN INTERNATIONAL ENTERPRISE

by I. Th. M. Snellen

The political scientist whose task consists of giving political advice to management in support of its active adaptation policy with regard to political developments, is as yet a rather new phenomenon. The main purpose of this article